

Arkivsak-dok. 24/01087-76
Saksbehandler Roy Quale

Saksgang

Møtedato

Formannskapet
Kommunestyret

29.01.2026
12.02.2026

1/26

Saksframlegg

Alternativ plassering av kommunalt legekantor i Vanse

Kommunedirektørens innstilling:

1. Administrasjonen gis fullmakt til å starte arbeidet med omregulering, utarbeidelse av forprosjekt og tilhørende arbeider med sikte på etablering av nytt bygg for kommunalt legesenter på Tingvollen.
2. Inntil nytt bygg for kommunalt legesenter på Tingvollen er etablert, skal tjenestene samlokaliseres på Gåseholmen i kommunens lokaler (tidligere «Gåseholmen legesenter»).
3. Når kommunalt legesenter er ferdigstilt på Tingvollen, flyttes alle kommunale legetjenester fra Gåseholmen til Tingvollen og driften på Gåseholmen avvikles.
4. Kostnadene for omregulering og forprosjekt fremmes for politisk behandling i egen sak i 1. tertial 2026.
5. Byggekostnader for nytt bygg innarbeides i forslag til investeringsbudsjettet for 2027 og 2028.

Vedlegg

Vedtak- Saksprotokoll K, 20032025, Sak 16/25, Forslag til lokalisering av boliger med nærhet til bemanning for 80+

Vedtak- Saksprotokoll F, 28082025, Sak 43/25, Ekstern bistand til samlokalisering og drift av kommunale legesenter

Saken kort fortalt

Kommunedirektøren har blitt bedt om en vurdering av alternativ plassering av kommunalt legesenter i Vanse.

Utdrag fra protokollen (under merknad) for kommunestyremøte den 12.11.2025: Etter at sakslisten var gjennomgått, foreslo ordfører Ingrid M. Williamsen (FRP): «Ber om en sak på sakslisten i første møte i 2026 i Formannskapet om nytt legekantor i Vanse.»

Bakgrunn

Kommunestyret vedtok 20.03.2025 i sak 16/25 følgende: «Oppstart av videre arbeid med forprosjekt for lokalisering utsettes for å gjøre en ny vurdering av mulighetene for boliger i Listaheimen og vurdering av bruk av tilstøtende naboeiendommer.
Det ønskes en ny vurdering av å etablere kommunalt legekantor i tilknytning til Listaheimen.»

Formanskapet vedtok i møtet 28.08.2025 sak 43/25 følgende: «Farsund kommune gir kommunedirektøren fullmakt til å inngå avtale med Smartlegen AS basert på vedlagte tilbud. Tiltaket har en samlet utgiftsramme på inntil 600.000 kroner. Tiltaket finansieres ved bruk av resterende 300.000 kroner fra bundet fond 251130016 – Etablering fastlegehjemler prosjekt, 100.000 kroner innenfor vedtatt budsjett 2025 Helse og sosialsektoren, samt at 200.000 kroner innarbeides i sektorens driftsbudsjett for 2026.»

Kommunestyret vedtok 04.12.2025 i sak 62/25 Økonomi- og handlingsplan 2026 – 2029, Budsjett 2026. Utdrag fra tekstdelen til investeringsdelen ([Økonomiplan 2026-2029 - Budsjett 2026 - K-sak 62](#)):

«Tingvollen - samle aktivitet

Denne delen av prosjektet omfatter bygging av et nytt bygg i tilknytning til bygg A som er renoveret i 2025. Nytt bygg vil gi rom for blant annet drivhus, garderober, snekkerbod og vedproduksjon. Bygget er nødvendig for å ivareta det kartlagte behovet for aktiviteter og den økningen i antall brukere som vil komme.

Området ved Tingvollen har også kapasitet til videre utvikling av tjenestetilbudet.»

«Utbygging av bolig 80+ - trinn 1 - inkl. legekantor (med refusjon)

Prosjektet omfatter utbygging av boliger med mulighet for heldøgn bemanning, utvidelse av dagtilbud og bygging av kommunalt legekantor.

Prosjektet vil medføre behov utbygging på både Listaheimen og Farsund omsorgssenter for å kunne ivareta det behovet som er kartlagt.

Første utbyggingstrinn omfatter bygging ca 40 boenheter, utvide dagtilbud og nytt legekantor. Kommunen har ervervet og holder på å erverve eiendommer rundt Listaheimen for å kunne gi plass til utbyggingen.

Gjennomføringen av første trinn består av følgende hovedpunkter

- Utarbeide forprosjekt
- Reguleringsplan for tomten
- Anbudsprosess
- Byggefase»

Vurdering

Tidligere vurdert løsning (Listaheimen)

- Lang tidshorisont for utbygging av boliger, som forsinker oppstart av legesenter. (Det vurderes som utfordrende å dele utbyggingen i to byggetrinn, slik at legesenteret bygges som ett eget byggetrinn og boligene bygges i ett etterfølgende byggetrinn.)
- Trafikkbelastning og parkeringsutfordringer ved et legesenter med inntil 10 leger. (anslagsvis 30 pasienter/biler per time)
- Området primært tiltenkt omsorgsfunksjoner, hvor stor aktivitet kan virke forstyrrende.

Andre alternativer (kort oppsummert)

- **Kommunale lokaler:** Herredshuset og Tingvollen bygg B–E vurderes som uegnet til legetjenester.
- **Leie lokaler:** Kortsiktig og kostbart, vanskelig å samlokalisere tjenester.
- **Kjøp av grunn:** Lite realistisk, tidkrevende og kostbart.
- **Kommunal grunn (Tingvollen):** Best egnet, i tråd med kommunedelplan og tidligere vedtak, god parkeringsdekning, gir mulighet for fremtidig samlokalisering.

Under følger mer detaljert vurdering av disse:

Kommunale lokaler:

Kommunale bygninger av en viss størrelse i Vanse:

Herredshuset vurderes som uegnet til dette formålet, da lokalene er utdaterte og ikke egnet til ombygging til de krav som stilles til legetjenester. Parkeringsdekningen vurderes som tilfredsstillende. Lokalet har i dag betydelig bruk av kommunes lag og foreninger.

Dette alternativet vurderes som ikke egnet.

Tingvollen bygg B-E er tidligere anbefalt å rive og samtlige bygg vurderes som uegnet til legetjenester. Parkeringsdekningen/mulighetene vurderes som meget god.

Dette alternativet vurderes som ikke egnet.

Leie lokaler:

Det er flere lokaler i Vanse som står tomme og det vurderes at det vil være mulig å leie, men det er få av disse lokalene som har nødvendig størrelse. Lokalene vurderes som utdaterte og at det vil tilkomme betydelige kostnader for utleier for å oppgradere lokalene til de krav som stilles for legetjenester. Normalt inngås leieavtaler for 10 år, med mulighet for opsjon for en kortere periode. Kommunale legetjenester er tjenester som er «langsiktige» og kommunedirektøren vurderer det derfor som økonomisk ugunstig å leie lokalene fremfor å eie lokaler. Ved leie vil det være vanskeligere å samlokalisere nye tjenester.

Dette alternativet vurderes som det mest kortsiktige og kostbare over tid og derfor ikke ønskelig.

Bygge nye lokaler på kjøpt grunn:

Det kan være mulig å kjøpe private eiendommer for etablering av nytt bygg. Det er ikke kjent at det ligger for salg sentrale eiendommer i Vanse.

Dette alternativet vurderes derfor ikke som reelt.

Det kan tenkes at det er mulig å kjøpe eiendommer som ikke ligger ute for salg på det åpne markedet i dag. Erfaringsmessig tar kjøp av slike eiendommer lengre tid og er gjerne mer kostbart enn eiendommer som ligger ute til salg. Erfaringsmessig må slike områder normalt omreguleres til annet formål enn dagens formål.

Dette alternativet vurderes som et mer «tregt» og kostbart alternativ enn andre alternativer og derfor ikke ønskelig.

Bygge nye lokaler på kommunal grunn:

Kommunen er en stor grunneier i Vanse og av disse vurderes det at området på Tingvollen er best egnet. Området er i dag avsatt til «offentlig eller privat tjenesteyting» i kommunedelsplanen. Legetjenester vil da være i henhold til planlagt bruk. Bebyggelsen og bruken på eiendommen i dag er ALFA-Huset og vil ikke være i konflikt med ønsket bruk. Området er relativt stort og det vil fremover være mulig å samlokalisere andre helserelaterte tjenester i tilknytning til et nytt legesenter.

Dette alternativet er i tråd med Kommunestyrets vedtak 04.12.2025 i sak 62/25, *Tingvollen - samle aktivitet... «Området ved Tingvollen har også kapasitet til videre utvikling av tjenestetilbudet.»*.

Parkeringsdekningen/mulighetene vurderes som meget god.

Dette alternativet vurderes som det beste alternativet.

Tingvollen fremstår som et strategisk område for fremtidig utvikling av helserelaterte tjenester. En samlokalisering her vil fremover kunne gi synergier med andre kommunale helsetjenester, og bidra til et mer helhetlig helsetilbud for innbyggerne.

Økonomiske konsekvenser

Detaljert kostnadsberegning for etablering på Tingvollen vil bli utarbeidet i forprosjektet og fremmet i egen sak. Foreløpig vurderes kostnadene som sammenlignbare med tidligere foreslått løsning, men med lavere risiko for forsinkelser.

Ved samlokalisering av den kommunale legetjenesten kan dagens to legesentre avvikles og selges. Dette gjøres i to trinn:

- Første trinn: ved samlokalisering av legetjenesten til Gåseholmen kan lokalene i Vanse (tidligere «Listalegene») selges.
- Andre trinn: ved flytting av den samlokaliserte legetjenesten fra Gåseholmen til Tingvollen kan lokalene på Gåseholmen selges.

Disse salgene vil frigjøre kapital som vil bidra til finansieringen av det nye legesenteret på Tingvollen.

Konsekvenser for barn og unge

Indirekte positiv effekt ved styrket helsetjenester.

Konsekvenser for klima og miljø

Ingen vesentlige negative konsekvenser. Utbygging skjer i område tilrettelagt for formålet.

Konsekvenser for folkehelse

Bedre tilgjengelighet til helsetjenester gir positiv effekt.

Konklusjon

Tingvollen fremstår som det mest hensiktsmessige alternativet for etablering av nytt kommunalt legesenter i Vanse.

Området gir rom for fremtidig utvikling av helserelaterte tjenester og samlokalisering, og vurderes som økonomisk og praktisk gunstig.

En flytting av legekantorene til annen tomt vil samtidig ha positive konsekvenser for utviklingen av Listaheimen-prosjektet. Dette gir større fleksibilitet i utforming og gjennomføring av utbyggingen, bedre mulighet for etablering av flere boenheter og dermed dekning av en større andel av boligbehovet. Videre vil det bidra til å redusere presset på parkering og trafikk i området rundt Listaheimen.

Kommunedirektøren anbefaler derfor at nytt kommunalt legesenter etableres på Tingvollen, med midlertidig samlokalisering på Gåseholmen inntil nybygg står ferdig.